

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-491/08-10

Název školy: **Mateřská škola Hartmanice, okres Svitavy**

Adresa: Hartmanice 109, 569 92 Bystré u Poličky

Identifikátor: 600 099 946

IČ: 71 008 641

Místo inspekce: Hartmanice 109, 569 92 Bystré u Poličky

Termín inspekce: 12. - 14. listopad 2008

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou vykonávané podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů,
- zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu mateřské školy a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání vykonávané podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika školy

Mateřská škola Hartmanice, okres Svitavy (dále jen škola) je příspěvkovou organizací. Vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Zřizovatelem je Obec Hartmanice. Škola je jednotřídní s kapacitou 20 dětí a celodenním provozem.

K docházce pro školní rok 2008/2009 je zapsáno 18 dětí ve věku od 2 do 7 let, z nich 3 děti navštěvují školu v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, 1 dítě má odklad školní docházky. Přijaty jsou 3 děti mladší tří let, z nich 1 dítě má omezenou délku docházky. V posledních třech letech se zájem o přijetí k předškolnímu vzdělávání výrazně nezměnil, kapacita školy je využívána přibližně z 90 %.

Ve škole pracují dvě pedagogické pracovnice, obě kvalifikované. Ředitelka má dlouholetou pedagogickou praxi, učitelka je začínající, do školy nastoupila před dvěma lety.

Předškolní vzdělávání je realizováno podle školního vzdělávacího programu „*Rok v mateřské škole*“ (dále jen ŠVP) schváleného na pedagogické radě dne 27. srpna 2007 a platného od 1. září 2007. ŠVP je každoročně doplněn aktivitami pro děti jako je plavecký výcvik, návštěvy dopravního hřiště či kulturních pořadů.

Škola se nachází v klidné části obce. Sídlí v budově obecního úřadu, kde má k dispozici celé přízemí. Využívá samostatnou hernu, ložnici, šatnu a sociální zařízení. V této části budovy je umístěna i školní kuchyň a jídelna zajišťující stravování pouze pro potřeby školy. Vnitřní zařízení školy je postupně modernizováno a vybavováno novým účelovým nábytkem. Ke škole patří i tělocvična, která je v současnosti mimo provoz, je plánována její rekonstrukce.

Ekonomické předpoklady školy

Škola hospodaří s finančními prostředky poskytnutými zřizovatelem (příspěvek na provoz), poskytnutými ze státního rozpočtu (neinvestiční výdaje na přímé náklady na vzdělávání) a z vlastních příjmů (školné, tržby za obědy). Výše přidělovaných finančních prostředků každoročně mírně vzrůstá v závislosti na stanoveném normativu. V roce 2006 škola obdržela ze státního rozpočtu účelovou dotaci v rámci rozvoje „Státní informační politiky ve vzdělávání“ ve výši 5000 Kč. Tato dotace byla použita na částečnou úhradu nákladů spojených s nákupem počítače pro potřeby pedagogických pracovníků. Škole se v roce 2007 a 2008 podařilo získat finanční dary, které použila na vybavení školy (nábytek, ložní prádlo). V roce 2008 byly škole přiděleny finanční prostředky v rámci rozvojového programu „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků RgŠ s ohledem na kvalitu jejich práce“ (regionálního školství). Tyto prostředky byly vyplaceny v měsíci září formou odměny učitelce školy v souladu s jejich určením.

Z neinvestičních finančních prostředků státního rozpočtu škola hradí mzdy, zákonné odvody, náklady vyplývající z pracovně právních vztahů a částečně náklady na nákup učebních pomůcek. Škola vyplácí nenárokové složky platu ve výši cca 17 až 20 %, což jí umožňuje především nižší platové zařazení učitelky s kratší praxí.

Škola je umístěna v objektu zřizovatele, který hradí jeho provoz. Z příspěvku zřizovatele jsou hrazeny náklady za služby (především účetnictví), nákup vybavení, učebních pomůcek a ostatní náklady spojené s provozem.

Přidělené finanční prostředky umožňují postupnou obměnu vybavení školy. Ředitelka školy hospodaří s přidělenými finančními prostředky v souladu s jejich určením. Finanční zdroje jsou dostatečné k vytvoření podmínek pro zajištění ŠVP.

Hodnocení školy

Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Škola postupuje při přijímání dětí v souladu s platnými zákonnými ustanoveními. Ve spolupráci se zřizovatelem vyhláší přijímací řízení. Formou letáků a v místním rozhlase je oznámeno místo, termín a doba podání žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání. Informace podává ředitelka i do okolních obcí. V posledních třech letech počet zájemců nepřesahuje kapacitu školy, čímž je umožněno předškolní vzdělávání všem dětem, jejichž zákonní zástupci podají žádost o přijetí. Mezi přijatými nebyly v posledních třech letech evidovány děti se speciálními vzdělávacími potřebami, talentované či ze znevýhodněného sociálního prostředí.

Pro zjišťování individuálních potřeb dětí je ve škole uplatňován způsob, který zachycuje dosažené dovednosti a návyky v oblastech sebeobsluhy, výslovnosti a dílčích poznávacích vědomostí. Posun v oblastech psychického zrání, postojů a projevů není sledován ani vyhodnocován. V plánování a v průběhu vzdělávání byl cílený individuální přístup s využitím záznamů ojedinělý.

Škola poskytuje informace rodičům v záležitostech týkající se vzdělávání. Právo zákonných zástupců na poradenskou pomoc bylo do školního řádu zakotveno v průběhu inspekce.

Vedení školy

ŠVP je platný od září 2007, kdy byl výrazněji inovován. Přesto je pouze v částečném souladu s RVP PV. Jeho slabou stránkou je především evaluační systém a analýza podmínek vzdělávání. Obsah vzdělávání je rozčleněn do integrovaných bloků, které částečně obsahují hlavní smysl, záměry a výstupy vzdělávání. Velké množství pevně stanovených činností nedovoluje tvořivou práci pedagogů. Plánovité rozpracovávání integrovaných bloků včetně jejich následného průběžného vyhodnocování není součástí realizace vzdělávacího procesu, což je příčinou nahodilého výběru témat bez vhodné provázanosti.

Ředitelka školy vypracovala dokument stanovující koncepci dalšího rozvoje školy. Deklarované záměry jsou obecně platné, jsou v souladu s RVP PV a hlásí se k osobnostně orientovanému modelu předškolního vzdělávání. Jejich naplňování však není vyhodnocováno, je pouze konstatováno, že jsou plněny. Tato tvrzení v hodnotících dokumentech školy jsou v rozporu s inspekčními zjištěními z průběhu vzdělávání. Oblast odborného řízení nese znaky formalismu a nesystémovosti, což brání trvalému zvyšování kvality vzdělávání.

Ředitelka školy splňuje požadavky pro výkon funkce. V souladu se školským zákonem vede povinnou dokumentaci, obsah některých dokumentů byl doplněn a upřesněn v průběhu inspekce. Plní stanovené povinnosti ředitele dle školského zákona, ale v oblasti vytváření podmínek pro vzdělávání pedagogických pracovníků není postupováno v souladu s potřebami školy.

Předpoklady školy pro naplnění ŠVP

Pozitivem školy je odborná kvalifikovanost obou pedagogických pracovníků. Učitelka pokračuje ve studiu na Vyšší odborné škole pedagogické v Litomyšli, obor předškolní vzdělávání. Z hospitačních zjištění ředitelky vyplývá, že jí poskytuje metodickou pomoc, ale již absentuje odborné vedení ve smyslu reformních změn týkajících se specifík předškolní vzdělávání. Negativem personálních podmínek je nahodilost dalšího vzdělávání. Frekvence dalšího vzdělávání u vedení školy byla v posledních třech letech minimální, což se nepříznivě odráží v naplňování ŠVP i koncepčních záměrů. K výraznější

změně došlo těsně před inspekční návštěvou školy, kdy se obě pedagogické pracovnice zúčastnily dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s pedagogickou problematikou. Z dokumentace školy není patrné ani využití samostudia k posunu kvality vzdělávání dle záměrů ŠVP.

Škola podporuje zdravý vývoj dětí. Tematika výchovy ke zdraví je součástí týdenních programů a každodenních činností ve třídě i při pobytu venku. Děti jsou průběžně seznamovány a poučovány o pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví. Při prohlídce školy však byla zjištěna dílčí rizika s ohledem na bezpečnost dětí - nezabezpečení čisticích prostředků z dosahu dětí, nevhodné umístění lékárničky v nečistém prostředí a zdravotnický materiál s prošlými lhůtami platnosti. Škola jako provozovatel školní zahrady neprovádí kontrolu jejího vybavení odborně způsobilou osobou. Bezpečnostní rizika nejsou předmětem vlastního hodnocení školy, čímž jsou vytvořeny pouze částečně podmínky pro bezpečné prostředí. Pozitivem je nulová úrazovost ve škole v posledních třech letech.

Z vlastního hodnocení školy vyplývá, že materiálové a prostorové předpoklady pro naplňování záměrů ŠVP jsou hodnoceny jako dostatečné. Pozitivně hodnotí vybavení počítačem pro potřeby pedagogického personálu. Z posouzení ČŠI na místě a z vlastního hodnocení školy vyplývá, že vybavení je průběžně doplňováno a inovováno. Ředitelka má promyšlené priority ve zlepšování stavu interiéru a potřebné technické úpravy budovy.

Průběh vzdělávání

Vzdělávací styl školy vychází z koncepce zaměřené na získání fyzické, psychické a sociální samostatnosti a základních kompetencí důležitých pro další rozvoj dítěte. Škola podporuje naplňování své koncepce zajištěním vhodných materiálních podmínek, a to jak z hlediska vybavenosti vnitřních prostor, tak využíváním vhodného prostředí v blízkém i vzdálenějším okolí školy. Vnitřní prostředí třídy je využito k podpoře výuky částečně, tělovýchovné nářadí a didaktické pomůcky jsou dětem přístupné v omezené míře. Interiér třídy nabízí herní zákoutí pro individuální a skupinové činnosti, k dotvoření atmosféry vnitřního prostředí jsou využívány dětské práce. Škola vytváří příznivé klima pro vzájemné vztahy mezi dětmi i dětmi a dospělými. Organizace vzdělávacího procesu rozpracovaná v ŠVP koresponduje se záměry školy, průběh vzdělávání je však zcela nenaplněn. Režimové situace, organizace stravování a pitného režimu nerozvíjí osobní samostatnost a rozhodnost dětí, přizpůsobení odpoledního odpočinku individuálním potřebám dětí je řešeno pouze částečně.

Rozsah vzdělávací nabídky činností k probíranému tématu byl méně obsáhlý a nepočítal s aktivní spoluúčastí dětí, což se projevilo především absencí vnitřní motivace při vykonávání realizovaných aktivit. Dílčí řízené aktivity zcela nerespektovaly věkové složení třídy, nevyužívaly skupinové a individuální formy práce. Uplatněním frontálního způsobu vzdělávání byly některé děti vystaveny spěchu a obavám, že nestihnou dokončit započatou činnost, neměly možnost ji plně rozvinout a využít vlastních nápadů k jejímu obohacení. Pozitivním zjištěním bylo pravidelné zařazování pohybových aktivit v dopoledním bloku ve třídě i při pobytu venku a důraz na zajištění pravidelné logopedické prevence. Pedagogický styl s upřednostněním tradičních forem a metod práce vytvářel pouze omezené možnosti k individualizaci vzdělávání a průběžnému využívání metod pedagogicko-psychologické diagnostiky.

V průběhu spontánních aktivit měly děti k dispozici přirozenou nabídku prostředí třídy. Projevovaly se samostatně, rozhodovaly se dle vlastní volby na základě vnitřní motivace, tvořivě rozvíjely společné činnosti a spolupracovaly se svými vrstevníky. Aktivně se zapojovaly do všech činností, v průběhu mezi sebou i s učitelkou otevřeně komunikovaly. Úroveň komunikativních dovedností byla přiměřená věku a možnostem jednotlivých dětí.

Méně byly navozovány a využívány příležitosti k sebereflexi a sebehodnocení dětí. K hodnocení dětí bylo využíváno především slovní ocenění, které ne vždy přinášelo dítěti potřebnou zpětnou vazbu.

Partnerství

Škola úzce spolupracuje se zřizovatelem v oblasti materiálního zabezpečení, o čemž svědčí investice do oprav společné budovy a vnitřního vybavení školy. Svou pomocí výrazně přispívá k tvorbě příznivých podmínek ke vzdělávání. Důležitou formou spolupráce je účast školy na akcích pořádaných zřizovatelem a její zapojení do běžného života v obci.

Spolupráce se zákonnými zástupci dětí probíhá formou společných akcí plánovaných ve škole i mimo školu. Rodiče mají možnost využít otevřenosti školy již v období adaptace jejich dítěte do nového prostředí. Škola využívá možností rodičů k obohacení vzdělávací nabídky i vnitřního prostředí. Vzájemné kontakty probíhají především formou individuálních konzultací zajišťujících dostatečnou informovanost o dítěti a pomoc při řešení problémových situací.

Škola má navázanou dobrou spolupráci se základní školou, se kterou organizuje společné akce podporující seznamování dětí s novým prostředím. Aktivně spolupracuje s dalšími partnery, jejichž možností využívá ke zpestření vzdělávací nabídky. Partnerství s místní organizací Českého červeného kříže přináší škole významnou pomoc v oblasti materiálního vybavení.

Projevy dosahování úrovně klíčových kompetencí prostřednictvím vzdělávacího obsahu

Proces vzdělávání směřoval především k naplňování kompetence k učení. Dětem však byly předkládány hotové poznatky s malou podporou experimentování a samostatného řešení problému, což nerespektovalo potřebu dětí rozvinout danou činnost a zcela využít spontánní zájem o nabízené aktivity. Vhodnými prostředky bylo podporováno směřování dětí ke komunikativním dovednostem, děti byly vedeny ke správné výslovnosti a v průběhu vzdělávání byly podporovány v souvislém vyjadřování a naslouchání. Při komunikaci společně diskutovaly s učitelkou i mezi sebou, sdělovaly si své zážitky a poznatky. Vzdělávací nabídka však neposkytovala dětem dostatek příležitostí ke vzájemné spolupráci, společnému i samostatnému rozhodování a odpovědnosti za svá rozhodnutí. Děti respektovaly nastavená pravidla chování a jednání ve třídě, nebyly však zapojeny do jejich tvorby a realizace. Děti se bezpečně orientovaly v prostředí školy i jejím okolí, prokazovaly základní znalosti z oblasti přírody. Byly podporovány v péči o životní prostředí a podílely se na jeho ochraně. V oblasti sebeobsluhy zvládaly jednoduché pracovní úkony a zacházení s předměty denní potřeby. Přiměřeně svým možnostem zvládaly základní pohybové dovednosti a orientovaly se v prostoru. Měly povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, nebyly však cíleně vedeny k uplatňování zdravotně preventivních návyků, a to především v oblasti přijímání tekutin.

Výsledky vzdělávání dětí

Informace o úspěšnosti dětí přecházejících do základní školy jsou získávány příležitostně, částečně je zpětná vazba funkční ve vztahu k místní škole. Škola nemá zcela jasně stanovená pravidla pro hodnocení dětí, což je spolu s pedagogickým stylem příčinou nedostatečné podpory dětí v jejich individuálním rozvoji. Proces hodnocení nenastavuje dostatečný obraz dlouhodobého a promyšleného posilování úspěšnosti jednotlivých dětí a směřování k získání věku přiměřených kompetencí na základě osobnostních dispozic. Škola identifikuje dítě s odkladem školní docházky, pro které má zpracován individuální vzdělávací plán. Jeho součástí jsou okruhy podporovaných oblastí a návrhy konkrétních aktivit, nepočítá však s pravidelným vyhodnocováním pokroků dítěte.

Celkové hodnocení školy

Mateřská škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Postup školy při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je v souladu se zákonnými ustanoveními a je dodržován princip rovnosti přístupu ke vzdělání.

Škola má odpovídající množství materiálních a finančních zdrojů pro realizaci ŠVP. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu používá v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Škola podceňuje část bezpečnostních rizik, nemá stanovenou strategii umožňující budovat bezpečné prostředí. Nezabývá se vyhodnocováním zdravotních a bezpečnostních rizik.

Školní vzdělávací program je v souladu se zásadami a principy školského zákona, v částečném souladu je s RVP PV, především v oblasti zhodnocení podmínek vzdělávání a ve funkčnosti nastaveného evaluačního systému.

Škola rozvíjí osobnost dítěte, ale nesměřuje systematicky k osvojení základů všech klíčových kompetencí. Problémy činí realizace integrovaného způsobu výuky. Hlavní příčinou je oblast odborného řízení, které neprobíhá systematicky a nevyužívá evaluační systém školy k postupnému zkvalitňování poskytovaného vzdělávání.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. *Zřizovací listina* ze dne 15. listopadu 2002 s účinností od 1. ledna 2003
2. *Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* ze dne 13. prosince 2004, čj. KrÚ 18663/2004 OŠMS
3. *Jmenování do funkce ředitelky* ze dne 27. prosince 2002 s účinností od dne 1. ledna 2003
4. Doklady o odborné kvalifikaci ředitelky školy
5. Osvědčení o absolvování *Studia pro ředitele škol a školských zařízení* ze dne 6. dubna 2004
6. *Výkaz o mateřské škole S 1-01* podle stavu k 30. září 2006, 2007, 2008
7. *Výkaz o ředitelství škol R 13-01* podle stavu k 30. září 2006, 2007, 2008
8. *Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních V 36-01* za školní rok 2005/2006, 2006/2007, 2007/2008
9. *Rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy* pro školní rok 2008/2009
10. *Evidenční listy všech dětí*
11. *Přehled docházky září - říjen 2008*
12. *Školní vzdělávací program „Rok v mateřské škole“* s platností od 1. září 2007
13. *Přehled výchovné práce* vedené ve školním roce 2008/2009
14. *Záznamy o dítěti* platné pro školní rok 2008/2009
15. *Individuální plán dítěte s OŠD* - školní rok 2008/2009
16. *Knihá úrazů* s posledním zápisem ze dne 25. dubna 2000
17. *Bezpečnost a ochrana dětí a žáků* - dokument bez bližšího určení
18. *Poučení dětí o bezpečném chování v mateřské škole* - dokument bez bližšího určení
19. *Rozpis služeb pedagogických pracovníků* pro školní rok 2008/2009
20. *Režim dne v mateřské škole Hartmanice* ze dne 31. srpna 2008
21. *Provozní řád mateřské školy* ze dne 28. srpna 2008 s účinností od 1. září 2008
22. *Školní řád* ze dne 28. srpna 2008
23. *Vnitřní řád mateřské školy* ze dne 28. srpna 2008 s účinností od 1. září 2008
24. Doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků
25. Doklady o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků za období 2006 - 2008
26. *Záznamy pedagogických a provozních porad* za období 2006/2007 a 2007/2008
27. *Kontrolní činnost ředitelky mateřské školy* - dokument bez bližšího určení
28. *Zápisy o pravidelných kontrolách dle pověřených kompetencí* - školní rok 2008/2009
29. *Zápisy z hospitací* ve školním roce 2006/2007 a 2007/2008
30. *Inspekční zpráva* čj. J4-1035/04-1164 ze dne 21. června 2004
31. *Protokol o kontrolním zjištění Krajské hygienické stanice Pardubického kraje* ze dne 26. března 2008
32. *Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům* ze dne 26. ledna 2007 a 25. ledna 2008
33. *Rozpis dotací k 31. 12. 2006* ze dne 19. ledna 2007 a *k 31. 12. 2007* ze dne 14. ledna 2008
34. *ONIV – 2006 a ONIV – 2007* (doklady bez bližšího určení)

35. *Ukazatel nákladovosti v roce 2006* ze dne 28. března 2007 a *Ukazatel nákladovosti v roce 2007* ze dne 23. dubna 2007
36. Výkaz zisku a ztráty k 31. prosinci 2006 a 31. prosinci 2007
37. Obratová předvaha - účetní rok 2006, účetní rok 2007
38. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. - 4. čtvrtletí 2006, za 1. - 4. čtvrtletí 2007, za 1. - 3. čtvrtletí 2008
39. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. září 2005, k 30. září 2006 a k 30. září 2007
40. *Ukazatele přímých nákladů na vzdělávání po úpravě k 10. říjnu 2008 pro Š/ŠZ zřízené obcemi* - příloha č. 2 k čj. KrÚ 43412/2008
41. Příspěvky na rozvojový program „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků RgŠ s ohledem na kvalitu jejich práce“ pro obecní Š/ŠZ v roce 2008 - nové rozdělení v ukazatelích platy, pojistné a FKSP - - příloha k čj. KrÚ 43741/2008
42. Darovací smlouva ze dne 7. května 2007

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Ivana Bečková	Bečková v.r.
PaedDr. Jaroslava Břízová	Jaroslava Břízová v.r.
Bc. Miluše Jasanská	Jasanská Miluše v.r.

Ve Svitavách dne 21. listopadu 2008

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Milady Horákové 10, 568 02 Svitavy.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Hartmanicích dne 25. listopadu 2008

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Alena Jedličková	Jedličková v.r.